

UNIVERSITAT CATALANA

UNIVERSITAT CATALANA

REVISTA MENSUAL D'EDUCACIÓ NACIONAL

ORGUE DE LES ENTITATS ESCOLARS I DOCENTS CATALANES

ANY I.—1904

BARCELONA

Tipografia «L'Avenç», Ronda de l'Universitat, 20

1904

UNIVERSITAT

CATALANA

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

DEPARTAMENT D'ESTUDIS CATALANS

1911-1912

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CATALUNYA

TAULA

Número 1.—Janer

	Pàgs.		Pàgs.
Proposit, per la Redacció	1	Albert Schäffle, per Ramon Pella	39
La Ciència i l'Art, per J. Estrany	3	Concepte de l'Infecció, per Remigi Juncà	40
«Estudis Universitaris Catalans.» Bases; Discurs inaugural, per Antoni M. ^a Borrell; Ressenya de les catedres: Historia de Catalunya, per Angel Aguiló; Dret Civil Català, per Joseph M. ^a Vilaclara Bladó; Economia Social i Política arancelaria, per Benjamí Roca	5	Fragments de la «Metafísica de l'Inquietut» (continuació), per Eugeni Ors.	41
Fragments de la «Metafísica de l'Inquietut», per Eugeni Ors	10	Converses de Goethe (continuació), traducció d'E. O.	43
Estètica popular, per Peladan, traducció de Claudi Grau	11	La Música en l'Escola, per Felix Pécaut	44
Noves i Notes.	12	Noves i Notes.	45
		Bibliografia	48
		Advertiments.	48

Número 2.—Febrer

«Estudis Universitaris Catalans.» Discurs inaugural (continuació), per Antoni M. ^a Borrell; Ressenyes de les catedres: Dret Civil Català, per Joseph M. ^a Vilaclara Bladó; Historia de Catalunya, per Angel Aguiló; Economia Social, per Benjamí Roca	17	Contribució a la Climatologia de Catalunya, per R. Patxot i Jubert	49
Converses de Goethe en els darrers anys de la seva vida, traducció d'E. O.	23	«Estudis Universitaris Catalans.» Ressenyes de les Catedres: Resum d'Historia, per A. Aguiló; Dret Civil Català, per Ramon Coll i Rodés	52
La Ciència cosmopolita, per Rafel Gay de Montellà	25	Socialisme i Nacionalisme, per J. Novicow.	55
La Quarta Marital, per Ramon Coll Rodés.	26	L'educació dels pagesos, per P. Kropotkine.	56
La dinamo de corrent continua, per G. B. Nolla	27	Fin y Organización de las Universidades, per Manuel Torres Campos	57
Noves i Notes.	28	Els Terns, per J. M. Tallada	60
Bibliografia	32	Noves i Notes.	61
		Bibliografia	63

Número 3.—Març

«Estudis Universitaris Catalans.» Discurs inaugural (acabament), per Antoni M. ^a Borrell; Ressenyes de les catedres: Historia de Catalunya, per Angel Aguiló; Economia Social, per Benjamí Roca; Dret Civil Català, per Joseph M. ^a Vilaclara Bladó	33	Fin y organización de las Universidades (acabament) per Manuel Torres Campos.	65
		«Estudis Universitaris Catalans.» Ressenyes de les Catedres: Catedra d'Economia, per Ignasi Corma; Dret Civil Català, per Ramon Coll i Rodés	68
		Angusta et Augusta, per J. Torres García.	71
		Hematozoaris del paludisme, per N. Farre-ras i Munner	73
		Els Roycrofters i llur falansteri, per M. C. DUBY, traducció d'O. M.	73
		Converses de Goethe en els darrers anys de la seva vida (acabament), traducció d'E. O.	75

Número 4.—Abril

Número 5.—Maig

	Pàgs.		Pàgs.
Noves i notes	76	Herbert Spencer i la seva filosofia, per <i>Ramon Berenguer Pella</i>	130
Bibliografia	77	Un profeta a Holanda, per <i>J. S. G. Verhoeven</i> , traducció de <i>Santiago Folch</i>	136
Avís	80	«Estudio higiénico-social de la Fecundidad y Prolificidad, per <i>P. Borràs</i>	138
Número 6. — Juny - Juliol - Agost		«Estudis Universitaris Catalans.» Sessió inaugural: Discurs del senyor President; Extracte de les vuit conferències sobre Literatura Catalana donades pel doctor <i>Rubió i Lluch</i> en l'Ateneu Barcelonès desde 1 dia 10 de Juny al 13 de Juliol darrers	141
Número Extraordinari dedicat als «Estudis Universitaris Catalans». — Contribució a la Climatologia de Catalunya. Observacions de Sant Feliu de Guíxols. I. Temperatura, per <i>R. Patxot i Jubert</i>	81	Una Cançó de Llibres, per <i>Lord Avebury</i> , traducció de <i>R. Patxot i Jubert</i>	150
Els Roycrofters i llur falansteri (acabament), per <i>M. C. Duby</i> , traducció d' <i>O. M.</i>	89	Bibliografia	152
La vida espiritual i l'organització econòmica, per <i>C. Bouglé</i> , traducció de <i>Claudi Grau</i>	92	Noves i notes	153
«Estudis Universitaris Catalans.» Fi de Curs, per <i>Carles Francisco i Maymó</i> ; Conferències sobre la Literatura Catalana, donades pel <i>Dr. Antoni Rubió i Lluch</i> en l'Ateneu Barcelonès; Ressenyes de les Catedres: Economia, per <i>Ignasi Corna</i> ; Dret Civil Català, per <i>Ramon Coll i Rodés</i> ; Certificats d'aptitud i premis conferits en el present curs; Nous concursos que anuncien els «Estudis Universitaris Catalans».	97	Número 8. — Novembre	
Programa de les lliçons d'Història de la Literatura Catalana, donades per <i>D. Rosendo Serra i Pagès</i> en el «Centre Excursionista de Catalunya»	104	«Estudis Universitaris Catalans.» Discurs del senyor President (acabament); Ressenyes de les Catedres: Literatura Catalana, per <i>M. Raventós</i> ; Història de Catalunya, per <i>Lluís Nicolau</i>	157
Impressions del Japó, per mossèn <i>Josep M.ª Montaner</i>	109	Una Cançó de Llibres (acabament), per <i>Lord Avebury</i> , traducció de <i>R. Patxot i Jubert</i>	166
La vostra escola, per <i>S. Estrany L.</i>	116	Valor moral de l'Ascetisme i de la Pobresa, per <i>William James</i> , traducció de <i>Claudi Grau</i>	168
Noves	119	Noves i notes	171
Última hora	121	Publicacions rebudes	172
Bibliografia	122	Número 9. — Desembre	
Número 7. — Setembre - Octubre		Contribució a la Climatologia de Catalunya. Observacions de Sant Feliu de Guíxols. II. Humitat, per <i>R. Patxot i Jubert</i>	173
A una Noia, per <i>John Ruskin</i> , traducció de <i>Claudi Grau</i>	126	Bibliografia	185
		Noves i notes	186
		Avisos	188

Universitat Catalana

Revista Mensual d'Educació Nacional

ORGUE DE LES ENTITATS ESCOLARS I DOCENTS CATALANES

PROPOSIT

L'educació d'un poble es funció social per excel·lència, i l'edificació del caràcter i del pensament nacionals, la primera condició per a la vida d'una col·lectivitat com a nació.

Entre les diverses institucions que s'proposen aital objecte, l'Universitat es la primera en importància, la síntesi i centre natural de totes elles. Orguens del pensament nacional, veritables cervells de la nació, iniciant al jovent en els principis i mètodes de la ciència, fent-lo dipositori de ses conquestes passades i armant-lo per a ses conquestes futures, les Universitats elaboren l'aristocràcia de la pensa, real i veritable classe directriu de la societat.

Mes l'Universitat, per a respondre plenament al seu objecte, no n té prou d'esser un còs investigador i docent, clos dins els murs de la vida propiament acadèmica, sinó que la seva acció ha de trascendir al defòra per tots els medis possibles, esforçant-se per a que l'activitat intel·lectual que en ella s genera irradiï com el sol per tots els àmbits del món, venint a escalfar i fecundar totes les manifestacions de la vida social, de les quals inversament, i per les mateixes canals, pugui rebre les emanacions necessàries per al manteniment de sa salut i de sa força.

Un dels medis més aposta per assolir aquest objecte es, sens dubte, la publicació d'una revista per a les classes universitàries, am lo qual se consegueix un altre fi no menys important, com es l'establiment i conservació, entre ls estudiants i entre ells i els professors, d'aquells llaços d'harmonia i solidaritat indispensables per a fer de l'ins-

titució universitària un organisme vivent.

Amb això no cal ponderar l'importància d'una publicació com l'UNIVERSITAT CATALANA, que durant el curt temps de sa primera existència tant bé respongué al noble fi que venim d'indicar; ni cal afegir que la seva interrupció temporal deixà en la vida nacional catalana un buit insubstituïble, i cada dia més sensible, si s té present que ls ràpids avenços en l'ordre material, polític i econòmic, diàriament realitzats per nostra activa nació, fan cada dia més necessaris instruments com aquest que activin i assegurin el seu desenrotllament espiritual indispensable per a no comprometre l brillant pervenir que tots li desitgem.

Per altra part, i circumscriuint-nos més al nostre camp d'acció, l'activitat desplegada ultimament per l'element escolar nacionalista en ses diverses agrupacions, ha estat extraordinària i feconda en resultats. No cal sinó senyalar, entre altres fets brillants que l'illustren, la fundació de l'important «Federació Escolar Catalana» i el gran triomf del primer Congrés Universitari Català, de feliç recordança, am son preciós fruit primerenc, la creació de la Societat d'Estudis Universitaris Catalans i l'establiment per aquesta de les catedres de Dret Civil, d'Història de Catalunya y d'Economia Social, per a convence-s de la magnitud i importància de la darrera empena donada en el camí de la nostra autonomia moral, base i premissa necessària de tota altra autonomia.

Més aquestes, entre les altres belles mostres de la feconda energia del nostre jovent escolar, acaben de fer indispensable una tal publicació que serveixi de llaç d'unió i de llar comuna a totes les variades accions

educatives, a fi de que llur virtualitat no s malmeni, com massa sovint succeeix en nostre país, en una esteril dispersió de forces. Si totes elles tenen un fi comú — la perfecció i expandiment de la cultura nacional, en qual pic no inaccessible trona boirosa la silueta de l'Universitat Lliure Catalana, ¿com poden sostreure-s a la necessitat d'una senyera i un quarter generals, aon, sense abdicar cada una res de sa autonomia, trobin totes aquell reconfort i orientació necessaris en les grans campanyes, i que sols l'associació d'esforços pot donar?

Es així com «l'Institut Obrer Català», fent-se cabal d'aquestes consideracions, determinà pendre l'iniciativa en la nova publicació d'aquesta revista, i, amb el fi de que respongués amplemment i efectivament a l'objecte suara apuntat, invità a les principals agrupacions escolars catalanes a coopear en aquesta tasca. Aquestes associacions de joves, donant amb això un bell exemple de solidaritat patriòtica que imitar als homes fets, respongueren generosament a la crida, i així s'ha constituït aquest cos de redacció, que en representació de totes elles, i d'una manera autònoma, dirigeix la present publicació. Altres entitats que, anque no constituïdes per estudiants, persegueixen identic fi, ocupant-se de les diverses branques de la cultura nacional catalana, han vingut també a honorar-nos am llur valuable apoi i adhesió, i ajudar-nos amb activa col·laboració. La «Societat d'Estudis Universitaris Catalans», l'«Associació Catalana d'Historia Natural», l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», són algunes entre les moltes que així han vingut a estendre la representació d'aquesta revista.

D'aquesta manera, am tots aquests esforços acoblats, que fundament agram, l'UNIVERSITAT CATALANA, forta i vigorosa com mai, al presentar-se ara de nou al public, ha cregut poder aventurar un pas decisiu en sòn camí començat, extenent la seva esfera d'acció a tot el moviment de la cultura individual i social, física, intel·lectual i moral catalana, com així s'ha volgut expressar en el sub-títol afegit a la portada, pera lo qual no li ha calgut forçar en res la significació del propi títol, sinó més aviat, fent aplicació de lo dit al principi, donar-li l seu ple i cabal desenrotllament.

Heus-aquí la nostra història i el nostre plan. Serà precís, després d'això, fer cap exhibició de programa o declaració de criteri? Si ns haveu entès, ens en dispensareu de bon grat. Hem dit les nostres aspiracions, i, si per cas algú no hagués capít, manifestarem d'un yol (no entenent amb això separar-nos del criteri iniciat en la primera edició de la Revista) que no som bando ni secta de cap mena, sinó sols un grapat d'aimadors de la cultura general catalana, decidits a fer lo que calgui pera obtenir-la i a remoure tots els obstacles que ns ho destorbin.

Volem que l'UNIVERSITAT CATALANA respongui dignament a l'alta del seu nom.

Volem que l'UNIVERSITAT CATALANA sigui lllaç d'unió de les classes escolars catalanes entre sí, i entre elles i el professorat.

Volem que l'UNIVERSITAT CATALANA sigui l ferm suport dels interessos i l'energic portaveu de les aspiracions de la nostra classe escolar.

Volem que l'UNIVERSITAT CATALANA sigui l gonfanó alçat als quatre vents, sota quals plecs vinguin a agrupar-se tots aquells que treballen pera la cimentació i edificació de l'Universitat Lliure Catalana.

Volem que l'UNIVERSITAT CATALANA sigui una llar intensa i extensa de calor i llum pera tots els conreadors de l'esperit català en les diverses branques de sa cultura.

Això volem i això farem sense planyer esforços ni sacrificis, inspirant-nos en un criteri ample i elevat, procurant atreure i associar totes les forces que, vinguin d'on vinguin, i siguin del color que siguin, puguin enfortir-nos o ajudar-nos en la nostra empresa, més també mostrant-nos inflexibles, irreconciliables, contra tot lo que, vingui d'on vingui, i sigui del color que sigui, pugui afeblir-nos o desviar-nos del nostre objecte.

No ns espanta la llibertat i varietat d'opinions, sempre que cada una sigui sincera i respectuosa am les demés. Sobre tot en empreses de cultura com la nostra les creiem, no sols útils, sinó necessaries, perquè, lo mateix que l'harmonia en els sons, la cultura no consisteix en la supressió dels contraris, nomenin-se opinions, gustos o interessos, sinó en llur combinació dins l'acord perfecte d'un principi superior, ideal, que a tots abraça i agermana.

La nostra política serà, doncs, la de la porta oberta i de la lliure concurrència, am tot lo que s'encamini al nostre objecte expressat. Els col·laboradors i redactors respondran personalment dels treballs respectius que firmaran; la Revista acceptarà la discussió de tot lo que en ella s'escrigui; i procurarà, en general, oferir, a les diverses fraccions que informen l'opinió nacional, un camp comú d'exhibició i concurrència pera ls respectius principis i tendències en matèria educativa.

Programa? De projectes n'hi ha pera vendre, més comptant, de moment, am medis escassos, res podem prometre, sinó es que cuidarem de realisar-los a mida que les circumstàncies ho permetin. Ara com ara l'UNIVERSITAT CATALANA contindrà tres seccions principals, que respondran en lo possible als seus objectes parcials i varia representació exposats: a) *Estudis Universitaris en general*, aon cuidarem de que tinguin representació igual i adequada tots els estudis o facultats que componen el nostre Centre Universitari; b) *Estudis Universitaris Catalans*, secció destinada a aquells dels anteriors estudis que facin especial referència a Catalunya, i particularment la labor dels cursos montats per la Societat d'Estudis Universitaris Catalans; c) *Educació General*, comprènent, en lo possible, totes ses branques: Educació Social, Extensió Universitaria, Pedagogia, Ensenyança Elemental, Tècnica, etc. En la secció de notícies procurarem informar am justesa i abundor de tots els acords, actes i treballs de les entitats que representem, que siguin d'interès pera llurs membres o pera l públic en general.

Mes, com hem indicat, tot això són més aviat esquemes o projectes, qual completa realització depèn principalment de l'ajuda que ns prestin els elements interessats i del favor que l públic ens otorgui. A uns i altres apellem, doncs, pera dur a terme tant gran empresa. I ara, pera comiat d'aquesta ja llarga presentació, hem d'advertir lo següent:

Creiem que a molts semblarà aquest un ambiciós projecte. Coneixem les nostres forces i lo desiguals que són a ses amples proporcions. Sabem els obstacles de tota mena que haurem de vèncer, començant pel funest vici endemic de la nostra raça, contra

el qual justament la nostra obra està en pugna oberta,—la personalització dels esforços, i l'estretesa de mires que n'es la conseqüència fatal. Ho sabem, i fóra candor suposar lo contrari. Més també sabem que estem en el bon camí; que la nostra empresa, com tota la tasca general de concentració i organització dels esforços, s'imposa i es demanada a grans crits per l'existència nacional en perill,—crits que, per fortuna, comencen a trobar resposta en el cor de molts que no s resignen a morir. Aquests són els joves, i nosaltres, que som la joventut escolar catalana, tenim la fe, el coratge i l'esperança necessaris pera no recular en l'escomesa. Fixa la vista en la nostra estrella, convençuts de que ns mostra l ver camí, el seguirem obstinadament, tant com permetin les nostres forces. Si arribarem gaire lluny, no ns preocupa, segurs de que si sucumbim no serà debades el nostre esforç, que en tot cas podrà guiar i ajudar a altres més afortunats a avançar un pas més vers l'ideal que perseguim.

Es així com entenem i intentem contribuir a la solució del capdal problema del reconeixement, reconstitució, afirmació i expansió de l'Anima Catalana. A tots els qui d'ella han cura, cridem al nostre costat, i per tots els erros i fallides que en tasca tant magna inevitablement ens esperen, al públic demanem indulgència.

LA REDACCIÓ

LA CIENCIA I L'ART

Passa amb elles lo conte de la Cendrue-lla, però al revés. La germana gran, constantment enfeïnada en la bona disposició i en la prosperitat de la família humana, se veu posada de recó i tractada am complert manquement de delicadeses, fent-li passar tota mena de privacions i enroïllant-la de misèria.

En cambi, pera la germana xica, l'esbojarrada, la saragatera, la disbauixadora, la que us mou lo cor amb impressions fulgurants, però no us deixa al cap altra cosa que laxitut i agotament de forces egoistament malgastades en sensualismes decadents, pera aquesta són totes les preferències, pera aques-

ta s'vessen sense recansa grapats d'or i en son holocaust se crema l'encens de l'universal adoració.

La bellesa de la Ciència es massa serena, massa seriosa pera que en ella deturi sos ulls la munió incontable dels irreflexius, dels esvalotats que composa l gènere humà; pera ells, la virtut de la Ciència, sa incansable laboriositat, son noble afany altruista de cercar pera l'humanitat una nova font de benestar i un nou element de perfecció, no valen una sola rialla sensual i imitadora de la deessa boja, que té palaus i temples en tots los indrets de la terra.

Que n'es d'ingrat l'home!

Si en son engegament idolàtric sabés al menys posar-li algun ordre i mesura, veuria clar lo que pert no donant a la Ciència una vida honorable i digna de la missió que ell mateix li ha imposada. Veuria com la miseria i apartament a que la condemna no poden donar altres fruits que miseria i endarreriment pera la societat.

Aquí, en la nostra terra, aquest es un fet lamentable que arriba a tenir proporcions colossals. Collectivament, la Ciència no es res pera nosaltres, no se li guarda cap atenció, no se li dedica cap esforç, no s'hi esmerça l més insignificant cabal. L'Art té temples, té escoles, té museus, té festes, té concursos, té aplecs i exposicions, troba les portes obertes i troba gent despresada i gent d'empresa. Però no busqueu Laboratoris experimentals, Tallers d'investigació, Centres d'afanyós i pacient treball científic: pera aquest culte li manca al nostre poble devoció: pera la Ciència ni té afectes ni té diners.

Pregunteu-li quan s'haurà gastat suara en una festa propia del decadentisme romà, bona no més pera satisfacció de vanitats, però que no haurà portat *ni una sola engruna de cultura*; pregunteu també a una aristocràtica societat quins cabals ha invertit en embellir una cofurna que, facin lo que facin, ni coberta d'or ni de marbres passarà mai de la poc honorable categoria de *cau ferestec*, que en lloc de proporcionar vanitat d'esperit, es segurament millor pera fomentar i encomenar-li trastorns patològics; pregunteu-ho també a tots aquests centres i particulars que de tant en tant senten l'explosió contagiosa de l'afany de llençar di-

ners en exhibicions de luxe i de *bon gust*, que n diuen, pera donar una disfrega a la fatua egolatria; apiloteu milers de duros sobre milers de duros, i trobareu la xifra esgarri-fosa que d'un cap d'any a l'altre, am tot i no servir precisament pera honorar a l'Art, en nom de l'Art se llencen.

Més, ¿d'ont heu sortit tots vosaltres, gent enriquida que tant sense solta escampeu los bens am que la fortuna us ha favoregut?

¿Qui ha encès les fogaines de les vostres maquines, qui ha creat aquests artefactes intelligents que estan al servei vostre, qui us ha posat en comunicació am lo món sencer, qui us ha anulat les distancies i ha reduit lo temps a la duració d'un llampec, qui ha portat l'abundor en vostres cases i el benestar que us rodeja, qui us ha acompanyat per la mà, a vosaltres, pobres cegos! fins a donar-vos la cobdiciada possessió d'un tresor desconegut en les entranyes de la terra o en qualsevol ignorat recó de la natura?

Tot, tot lo que sou a la Ciència ho deveu; més, ai! a una Ciència forastera, a una Ciència que en altres països més venturosos, més reflexius i sobre tot més agrahits, ha pogut trobar una digna acullida i un pregon acatament.

Vostre esperit d'empresa us ha portat a fer de parassits d'aquesta Ciència, a xuclar lo suc melós dels seus fruits; més no heu trasplantat sos tanys entre nosaltres, ni procurat que arrelés en la nostra terra. Egoistes, indignament egoistes, heu servat vostres cabals pera vanitats i ridiculeses i mai los heu concedit pera implantar en la forma deguda l conreu d'una Ciència propia, d'una Ciència nostra, catalana, portada a cap am medis, am intelligencies i amb activitats de la nostra terra.

Fins quan ha de durar aquest estat de coses? Fins quan heu de restar endarrerits, mirant com los altres treballen i a grosses gambades s'allunyen de nosaltres? Fins quan nos haurem d'acontentar, pera viure am certa aparent dignitat, en recullir i aprofitar les engrunes caigudes d'altres terres? ¿Fins quan arrossegarem la nostra miseria entre ls pobles que avui més que mai se llencen a una activíssima i vital concurrencia d'esforços científics, multiplicant los centres d'ensenyança, però, millor que això encara, multiplicant los medis d'investigació, enri-

quint los laboratoris am tota mena de cursos, afavorint les aptituds científiques i posant a l'obrer de l'intelligència en condicions d'obtenir cada dia una conquesta i a cada treball un nou avenç?

Desvetlla-t, Catalunya! No n'hi ha prou en cantar a tota hora cançons de ritme irreprotxable, ni de cisellar en la pedra i impretar en la tela les ondulants harmonies de la forma, ni d'eternisar en obres capdals lo teu culte pera la bellesa. Això no es més que manifestar fastuosament i am vanitat sensual la meitat de la vida de l'esperit, es condemnar-se a gratscient a caminar sempre am llum esmorteïda, a no fruir jamai lo goig excels d'una veritat revelada com un premi de l'esforç humà; es pendre definitivament un lloc entre ls pobles condemnats a desaparèixer, i es estampar son segell en la propria sentència de mort.

J. ESTRANY

ESTUDIS UNIVERSITARIS CATALANS

BASES ACORDADES

PERA L'ENSENYANÇA EN LES CÁTEDRES D'AQUESTA SOCIETAT

1.^a Cada any s'anunciaran oportunament les condicions pera admetre a matricular-se als que desitgin inscriure-s com alumnes en alguna catedra.

2.^a La Junta designarà a persones aptes pera desempenyar les catedres en calitat de professors numeraris i podrà designar-ne en la d'auxiliars, fixant les condicions del nomenament.

3.ª Els auxiliars, que assistiran diàriament a les catedres respectives, supliran i ajudaran als catedratics numeraris.

4.ª Els catedratics exposaran tota l'assignatura en forma elemental, però prou solida pera que ls alumnes estiguin en aptitud pera treballar i investigar pel seu compte en estudis superiors.

5.ª Pera procurar-los aquesta aptitud, el catedratic exercitarà i dirigirà l'activitat intel·lectual dels alumnes, ja per medi de dialectes socratics, ja confiant-los l'explicació de lliçons, redacció de monografies, etc.

6.ª Les lliçons no podran consistir en que l'alumne repeteixi l'explicació feta l dia abans pel professor, sinó que aquest indicarà

les fonts am quin auxili pugui fixar i desenrotllar les idees recullides.

7.ª El professor s'abstindrà d'explicacions en forma de discursos, i evitarà les exposicions tirades merament teòriques.

8.ª Si l professor cregués convenient senyalar llibres de text, els sotsmetrà a l'aprovació de la Junta.

9.ª El catedratic, pera facilitar la comunicació directa i personal amb els alumnes, podrà dividir en seccions les classes que excedeixin de 25 d'aquests, a l'objecte de repartir-se l treball amb els auxiliars.

10.ª Totes les lliçons seran diàries i d'una hora de durada.

11.ª Tots els alumnes tindran lliçó diària, encara que la classe estiga dividida en seccions.

12.ª La Junta anunciarà i adjudicarà ls premis que s concediran als alumnes que sen facin acreedors, i podran consistir en diplomes, llibres, publicació de monografies premiades, compra de la propietat intel·lectual de les mateixes, etc.

13.ª La Junta podrà acordar, a proposta dels catedratics respectius, l'expedició de diplomes d'aptitud a favor dels alumnes que, además d'haver-la provada en general durant el curs, l'acreditin, además, en algun treball concret.

14.ª Cada catedratic formarà anyalment un diari en que s'expressin els fets ocorreguts en la classe durant el curs, que sien dignes d'esment, com també les observacions i projectes que cregui convenient exposar.

15.ª La formació d'aquest diari podrà, baix sa responsabilitat, encomanar-la, en tot o en part, a algun auxiliar o deixeble.

16.ª Prenent per base ls diaris de cada catedra, el Secretari redactarà cada any un anuari dels *Estudis Universitaris Catalans*.

17.ª La Junta s reserva l dret de disposar la celebració d'exàmens o concursos en la forma que acordi, pera l'adjudicació dels diplomes d'aptitud i premis.

El President, ANTONI M.ª BORRELL.—*El Secretari*, CARLES FRANCISCO I MAYMÓ.

La religió no sembla tendir ara a un culte, sinó a una vida heroica.

EMERSON

DISCURS INAUGURAL

SENYORS:

Verdaderament he desitjat veure aquest dia, que serà memorable en els anys de les nostres reivindicacions autonomistes.

Perquè avui, més que la freda sessió inaugural d'un curs acadèmic, celebrem una festa patriòtica: posem la primera pedra de l'Universitat catalana.

Per això ns hem aplegat aquí ls que tenim el cor ple d'ideals i aplaudim tota obra que representi un progrés pera la terra.

«L'Universitat de Catalunya, — diu el sabi Bisbe de Vich, — ha d'esser el complement de la resurrecció regional; la generació qui ha omplert el món de ruïnes amb el pretext de conquerir la llibertat del pensament, ha vist convertir les universitats regionals en altres tantes sucursals del Ministeri de Foment; i molt exactament, i sense exagerar, podem dir, com l'antic profeta, que «havem de comprar el nostre propi pa, produït pels nostres camps i en l'heretat dels nostres pares».

Aquesta primera pedra no ns dóna idea encara de lo que serà l'edifici acabat: ne tenim un humil principi; humil per les ensenyances que inaugurarem aquest any i per l'entitat que té encomanada tant bona tasca. Filla aqueixa del Congrés Universitari català, es una societat nascuda ahir, tant modesta que està presidida per qui us dirigeix la paraula; però es tant prestigiós el fi que s proposa, que compta amb la cooperació de les importants corporacions catalanes aquí representades, i podem dir sense afectació que tenim darrera nostre tota la porció escullida de Catalunya, aquella porció que s desvetlla pera regenerar la nostra vida nacional.

Enguany dues catedres únicament podem oferir-vos, però d'una importància i oportunitat indiscutibles: la de Dret civil català i la d'Història de Catalunya.

Al triar aquestes ensenyances ens acullim a la màxima del filòsof grec: «Coneix-te a tu mateix»; perquè si l'renaixement de Catalunya ha d'esser nacional, necessitem girar la vista enrera pera veure lo que ha sigut la nostra patria; hem d'estudiar el caràcter, aptituds, virtuts i defectes dels seus

habitants, retratats en l'història, pera que ls nostres projectes no sien convencionals i vuits, sinó adequats a la constitució social i a la tradició política; seguint en això l'illuminós criteri de l'esmentat Bisbe de Vich, que busca les bases del nostre regionalisme en la tradició catalana.

«Una Catalunya feta per uns quants artistes, — diu, — una regió composta per alguns *savis*, tindria ls mateixos inconvenients que avui lamentem en el govern d'Espanya: una oligarquia potser pitjor vindria a oprimir-nos, lo qual fóra lo mateix; una nació artificial, un personalisme detestable qui, escarnint al poderós monarca francès, diria: «Catalunya so jo», quan Catalunya es Catalunya, tal com Déu l'ha feta i no d'altra manera.»

Es també de gran necessitat l'estudi del nostre Dret. No solament interessa als que han d'aplicar-lo en les lluites del foro, pera que no s dongui l trist espectacle de que hi hagi advocats de la terra que falsegin la nostra vida jurídica, introduint i demanant l'introducció de lleis forasteres, sinó que l seu coneixement es necessari pera tots els catalans. Ell dóna la mida de lo just en les relacions socials que s refereixen a la família, als contractes, a les successions, a la propietat; ell ens dona compte de l'ampla llibertat civil amb que podem constituir la família i disposar del patrimoni; ell ens ensenya lo que es l'hereu, la pubilla, la senyora i majora, els censos, els censals i tantes altres institucions, de vegades mal compreses i calumniades perquè no s coneix sa transcendència i eficàcia socials i econòmiques; ell ens demostra, en fi, la dignitat i noblesa del poble català, que merescué i sapigué usar d'una tant gran llibertat civil; i demostra també la discreció i parsimònia del legislador.

Veus-aquí per què hem donat la preferència a n'aquestes ensenyances com a base del coneixement nacional.

També s preocupa de que sien nacionals els estudis a Alemanya, l'emperador Guillem, que tant s'interessa per la cultura de sos Estats.

«Jo desitjaria, — deia en ocasió solemne, — veure l'element nacional més desenrotllat entre nosaltres, en lo que s refereix a l'història, a la geografia del nostre país, a la

mitologia: comencem desseguida per conèixer la nostra casa.»

Moltes altres ensenyances se necessitarien encara pera completar el coneixement de Catalunya, com són la literatura, la filologia, la geografia catalana i altres que, ajudant Déu, anirem implantant, si ls bons catalans segueixen dispensant sa protecció als «Estudis Universitaris».

Però no ns hem preocupat solament de les ensenyances que podiem oferir, sinó que hem mirat amb especial predilecció lo que s' refereix a la forma de donar-les, perquè atribuïm a la forma dels estudis bona part del endarreriment intel·lectual d'Espanya; i si bé no ns fem l'illusió de que les nostres catedres, reduïdes per ara a les dues esmentades, bastin a regenerar l'instrucció a Catalunya, esperem que contribuiran, per acció directa i per la de l'exemple, a reformar un ram en que tant malament hi escau la rutina.

Al cap d'avall la forma es aquí l' metode, el camí; i a l'alumne que ignora ls dominis d'una ciencia, l'interessa en gran manera que se li ensenyin els viaranyes que l portin am menys fadiga al terme de ses aspiracions, sense haver deixat pel camí ses propries energies, sinó trobant-se fort pera emprendre noves i més profitoses tasques.

El metode d'ensenyança l'hem condensat en unes bases, que haureu llegit. Són bases, no articles. A què improvisar solucions massa concretes? A què lligar-nos en la xarxa d'una reglamentació minuciosa, que ns trabi ls moviments, i l'experiencia ns obligui a reformar cada dia?

ANTONI M.ª BORRELL

(Acabarà)

Res acostarà més el temps en que l cos i l'anima seran amdós propiament cuidats, com la difusió de la creencia de que la conservació de la salut es un dever. Les paraules i obres habituals dels homes impliquen l'idea de que ells estan en llibertat de tractar com vulguin als llurs cossos... El fet es que totes les infraccions de les lleis de la salut són pecats físics. Quan això sigui generalment vist, llavors, i pot-ser no fins llavors, l'educació física de la joventut rebrà l'atenció que mereix.

HERBERT SPENCER

RESSENYES DE LES CATEDRES

HISTORIA DE CATALUNYA

Lo 17 d'Octubre de l'any prop-passat s'inauguraren en l'Ateneu Barcelonès les lliçons d'Historia de Catalunya donades pel senyor Carreras i Candi, que han vingut succeint-se sense interrupció, amb una concurrència més assidua que nombrosa d'oients i d'alumnes. Les explicacions començaren amb una ressenya de les ciencias auxiliars de l'Historia, notícies dels principals arxius de Catalunya, llibres de consulta, etc., seguida d'algunes nocions de geografia de Catalunya, entrant després en la proto-historia, essent de notar lo interessant que resulta son estudi aplicat als monuments de nostra terra en aquella epoca. Seguidament, les invasions iberes, gregues, fenícies, cartagineses i romanes, am llurs lluites i llurs elements de civilització. La Catalunya romana fou mirada amb especial interès pel senyor Carreras i Candi, qui n féu un detingut estudi, així com del primer periode de la religió cristiana en la nostra terra; am l'invasió de l'imperi romà pels barbres i la vinguda i regnat dels visigots a Espanya, fins a l'ocupació serraina, fineix l'Edat Antiga, donant lleugeres notícies de les costums i civilització visigoda.

Al començar l'Edat Mitjana, al mateix temps que relata ls avenços dels alarbs i llur completa dominació en la Peninsula, no oblida ls alçaments de cristians en les fronteres d'Asturies, Navarra i Aragó, així com les excursions dels francs per nostre territori, que, segons sembla, mai arribà a esser del tot dominat pels serrains, desfent la falla am que ls historiadors de passades epoques volien explicar la formació dels Comtats de la Marca Hispanica, amb Otger Cathaló i els *nou barons de la fama*. Els regnats delsemperadors carlovingis, am llur constant intervenció en la Marca, que consideraven com a territori de llur pertinença, nostres relacions amb els alarbs, i l'introducció del feudalisme franc en nostres costums, vénen interpolats am l'interessantíssim desenrotllament de l'esperit nacional, que resucita en Catalunya, després d'un llarg periode de silenci o de mort, ja que les derrotes d'Indibil i Mandoni, am l'escarmant que ls imposaren llurs dominadors d'aleshores, feren callar per sempre més aquell esclat, que per altra part no coneixem tampoc ben determinat en sa orientació certa. L'esperit nacional o anti-franc se manifesta ja com a poderós desde l regnat del primer comte beneficiari Vera, essent respectat o temut pels reis francs, qui no s'atreveixen gaire a combatre-l cara a cara.

Explica també la formació i vicissituds dels altres comtats de la Marca, com los

d'Urgell, Cerdanya, Ribagorça, Pallars, Ausona, Girona, Besalú, Rosselló, etc.; posa en Guifre *lo Pilós* el començament de nostra independència, plenament obtinguda en temps de Borrell II, desfent la llegenda de les quatre barres de sang de l'escut de Catalunya; i després d'historiar algunes rebel·lions alarabiques que facilitaren la constitució i aixamplament de nostra Marca, parla de les primitives fundacions monàstiques que fins lo sigle X s'hi verificaren.

Avança nostra dinastia comtal, i amb ella nombroses gestes dels sobirans de Barcelona, no sols en l'ordre guerrer, sinó en lo politic i fins en l'agricola; una plana negra es l'invasió d'Almanzor, que saquejà Barcelona en lo sigle X, durant alguns anys ses penoses conseqüències, fins que s'acabà l'territori perdut, sense cap ajuda dels francs, que deixaren la Marca abandonada a son propi esforç; la fundació de nombrosos monestirs, subjectes molts d'ells a la Canonica Aquisgranense; i, més que tot, l'expedició de Ramon Borrell, si bé posterior, relativament pròxima, am nombrosos cavallers catalans a Cordova, encesa en guerra civil, provenen que Catalunya havia conseguit refer-se una mica d'aquelles epoques calamitoses.

Lo desmembrament del califat de Cordova en nombrosos regnes de Taifas ajudà en gran manera la Reconquesta, feta més per fins politics que am determinat criteri religiós, moltes vegades contradiu per aliances dels regnes cristians amb els Emirs o Valis frontericos. Lo regne alarb de Tortosa, així com los de Valencia, Denia, Lleida i Zaragoza, tingueren constantment sobre les armes els comtes de nostre territori, els quals ja s'aliaven amb algun d'ells, ja s'esforçaven en conquerir-los per extendre llurs fronteres.

Am lo regnat de Ramon Berenguer I *lo Vell* comença la trentena lliçó del programa d'aquestes lliçons d'història. L'importància que desde aquest comte va agafant l'antiga Marca i l'extensió de son regnat importantíssim fa que l'guardem pera començar amb ell lo proxí resum.

ANGEL AGUILÓ

DRET CIVIL CATALÀ

Tenint en compte l'caràcter científic d'aquesta Revista, he cregut més oportú i adequat a sa naturalesa desenrotllar un punt dels que són objecte d'exposició i estudi per part del Dr. Trias en les successives conferències que exposa en el curs de la seva explicació de la catedra de Dret Civil Català en l'Ateneu Barcelonès, ja que ls resums setmanals publicats per la premsa resulten de vegades incomplets per sa reduïda exten-

sió, i sempre estudién sols superficialment qüestions que per sa originalitat i importància practica mereixen quelcom més de detenció i desenrotllament.

Començarem la nostra tasca indicant les tendències modernes respecte a la teoria de l'objecte del Dret que exigeixen un canvi d'orientació en aquestes materies.

Antigament s'entenia sols per objecte del Dret la cosa formant part del patrimoni i se reservava l'caràcter d'immaterialitat sols pera ls drets.

Les corrents actuals, fent aplicació del principi romà *Omne jus personarum causa statum est*, fixant-se en quel dret de propietat sembla més perfecte en quant es més personal, i tenint en compte que ls principis morals dignifiquen l'activitat humana o treball de l'home, n'han tret la logica conseqüència de que trobem que en nostre propi ésser existeix la materia o objecte del Dret en les dues següents manifestacions: 1.^a, l'exercici del Dret dintre de nosaltres mateixos; 2.^a, drets que deriven de nosaltres.

Analisant les obres d'autors i revisant jurisprudència estrangera, veurem dins de nosaltres mateixos els drets següents: 1.er, dret a la nostra mateixa individualitat (fesomia i nom); 2.ⁿ, a l'integritat de nostre cos i de nostra salut; 3.ª, a l'honra i estimació dels demés; y 4.ª, dret pera disposar de nostre cos i de nostra ànima fins més enllà de la tomba, ordenant sobre l'sepeli de nostres despulles i respecte als sufragis per nostre esperit.

Tots els drets enumerats, o sia ls que tenim en el mateix ésser nostre, no s manifesten am caràcter d'obligació per part dels demés, sinó que consisteixen en la fruïció pròpia d'ells, no traslluint-se a l'exterior fins que sofreixen una lesió, presentant el caràcter de veritables drets passius.

Respecte al dret d'exclusiva en l'ús de fesomia pròpia, distingeix la jurisprudència estrangera entre la fesomia pròpia de l'individu i el clixé que constitueix propietat del fotograf.

En lo que fa referencia l dret exclusiu del nom per part de la persona, s'ha presentat un cas practic en la republica vehina, en la que una dona divorciada que s dedicava al teatre usava l nom del marit; invocant aquest son dret d'exclusiva en l'apellido pròpi, fou privada la dona de l'ús del nom de son marit, reconeixent-se en tota sa puresa l dret a l'exclusiva del nom per part del tribunal sentenciador.

Es també objecte del Dret la propietat immaterial en ses dues formes d'intellectual i industrial. L'intellectual es filla de l'exercici de les facultats animiques de son autor; l'industrial té per origen l'intelligència de l'autor (patent d'invenció) o l'honra i estima pròpia (marques de fàbrica, nom de

comerç, protecció a la competència indeguda, etc.).

I, per fi, considerant l'objecte del Dret dintre de nosaltres mateixos, trobem altra manifestació en lo que constitueixen els fets humans resultants de la combinació de diferents elements o factors de naturalesa física i moral.

Considerant l'objecte del Dret fora de nosaltres mateixos, tenim el concepte clàssic de cosa.

Resumint i combinant les nocions anteriors, podem classificar els Drets, tenint en compte l'objecte sobre que versen, de la manera següent:

1.er Drets sobre la persona propia; 2.^{on} Drets reals: a) que tenen per base les coses corporals; b) que recauen sobre la propietat immaterial; i 3.er Drets d'obligació: a) la prestació que té per objecte una cosa corpora; b) la prestació que versa sobre una relació de Dret.

En la practica l'objecte del Dret no s presenta am la puresa que l'havem estudiat en teoria, sinó que, amalgamant-se entre ells diferents elements constitutius, acostumen a presentar un caracter mixte. Així succeeix, per exemple, en la venda d'un establiment, en la que s té en compte l gènere i el credit. També veiem els elements material i immaterial en tota obra d'art, en la qual s'aprecia no sols la part artistica, sinó també l material que la constitueix; i aixís podríem multiplicar els exemples pera demostrar fins a l'evidencia l'afirmació que deixem sentada.

JOSEPH M.ª VILACLARA BLADÓ

ECONOMIA SOCIAL I POLITICA ARANCELARIA

Baix els auspicis de la «Societat d'Estudis Universitaris Catalans», el dia 11 de Janer fou inaugurada en el «Foment del Treball Nacional» la càtedra d'Economia Social y Politica Arancelaria. En el poc espai de que dispoxo procuraré sintetisar quelcom de lo explicat pel seu professor en Guillem Graells, en les lliçons donades fins avui de tant important assignatura.

Començà afirmant que en la diferencia en llur desenrotllament de les races llatines i anglo-saxones hi ha influït principalment el metode d'ensenyança, rimbombant i captador de l'aplaudiment en les primeres, i practic, seriós i educatiu en les segones. Digué que sols així arriba a tenir Inglaterra un Smith, un List Alemanya i un Carey els Estats Units.

Proposà desenrotllar son programa començant per l'Economia individual i extenent-se gradualment a la municipal i regio-

nal, que en son concepte contenen problemes de capdal importancia dintre ls. quals se mou el món economic.

Demostrà que, arrencant la riquesa del treball, era precis estudiar l'organissació de aquest. Hi ha pobles que consideren com a classes directores els lletrats, sense fer atenció al treball productiu, i altres que donen preferencia als industrials, comerciants i agricultors. El nostre segueix aquella preocupació, i encara es un *mercachifle* el comerciant o industrial productor. Ho proven, sino, les Corts espanyoles, compostes generalment d'advocats. Les dels països més avençats les componen agricultors, comerciants i industrials. D'aquí, doncs, que a Espanya s'explota l treball, anant, per consegüent, del despotisme a l'anarquia, i vice-versa.

Nega amb exemples l'influencia del clima en la raça treballadora. Digué que no hi ha enlloc del món treballadors espontanis. Aont hi ha la major activitat del món es en els Estats Units, i també la major barreja de races. A la Florida, am clima calit, hi ha tanta activitat com en el nord d'aquells estats.

A Inglaterra s'han trobat en certs temps igual que nosaltres avui, i la famosa llei dels pobres acabà amb els vagabons i am la mendicitat.

Tant l'indolencia com l'activitat s'encomanen, se contagien. Un poble indolent pot mudar-se en treballador, adquirint una segona naturalesa, filla de l'habit, imposat per la legislació i consolidat per l'herencia a través de les generacions. Aleshores, vegent-se obligat a bastar-se a sí mateix i arrelat al treball, la primitiva acció collectiva o societaria es transformada en individualisme sà i robust.

Mentres a Espanya no's prenguin aquestes mides, no hi ha redempció possible pera ella. Però encara no n'hi hauria prou amb això. Es precis estimular el treball, perquè no hi ha nació rica aon no hi ha jornals crescuts, i sobre l treball descansa l món economic. S'ha d'educar i estimular al treballador assegurant-li l pervindre i dignificant-lo.

Amb aquests o semblants paragrafs acabà l Sr. Graells l'exposició en linies generals del plan d'aquesta assignatura, i entrà a tractar de la manera d'educar la joventut, posant-la en condicions de fer-se un camí que assegurí son benestar.

La desaparició dels gremis i la manera d'esser del treball d'avui fa que l treballador formi batallons d'empleats, amb una organissació artificial que produeix habits de parasitisme i mata l'independencia personal, que es condició principal de la prosperitat d'un país. Això dificulta l pervenir del jovent, qual secret està en l'iniciativa, esperit empenedor, resolució, audacia, afirma-

ció de personalitat. Es precis, doncs, que l'educació desenrotlli l caràcter individual, procurant que sigui ben marcat, que representi un valor cotisable, un credit personal que inspire confiança en els demés.

L'home que imitant, supeditant-se, s'estaciona, arrapant-se com una ostra a sa modesta colocació, es un mal factor en el món economic.

El Sr. Graells ha demostrat, además, am datos irrefutables, que l'educació apropiada pera fer-se aquests homes, començant en l'instrucció primaria, ha d'esser feta en la propria llengua, am treball manual i aplicacions practiques, encaminant ja als petits en les escoles al tecnicisme industrial i comercial.

BENJAMÍ ROCA

FRAGMENTS DE LA «METAFÍSICA DE L'INQUIETUT» ESCRITA — EN EL POL AUSTRAL — EN LLENGUA CELTICA I EN LLETRES RUNIQUES — PER — EN JOAN DE DÉU POLITEU — PILOT CATALÁ DEL SIGLE XIX — I TRADUIDA PEL QUI FIRMA, — QUI, SI FIRMA, — ES PERQUÈ AQUESTA TRADUCCIÓ — LI COSTA MÉS FEINA — QUE NO PAS FER LES COSES — DE CAP I DE NOU.

PROEMI

Que Barcelona es una ciutat humida, es, pera tots els qui en ella viuen, cosa evident am plena evidència. Que sigui una ciutat marítima, es ja fet que exigeix la comprovació experimental d'una passejada pera ls qui no habitem tant avall que tinguem a la vora l'immensa llanura consabuda, ni tant amunt que aquesta vinga inclosa en allò que sen diu *vista* de la casa. Però l que Barcelona sigui un port de mar important podria constituir objecte de dubte pera aquell qui, com jo feia dies passats, dongui un tom pels molls, si tot seguit no acudís a esvair aital incertitud el criteri d'autoritat, representat per l'Historia, que es, segons venen dient-me desde ma tendra infantesa ençà, recordadora del passat i mestra de l'avenir.

No temi l lector que ara jo m'entretengui i gronxi en una boabdilxiquesca evocació dels temps que foren. Pera fer-ho am ventura es indispensable la privilegiada ploma d'algun d'aquests poëtes marítim-mercants

que, en les festes de Patria, Fe i Amor pesquen devegades premis extraordinaris o accessits no menys extraordinaris, en just pagament a la traça am que saben extreure consonants, o poc sen falta, de les *Memorias* aquelles den Capmany, de recordació malinconica.

Però no vull callar com, en presencia de la desolació present, barrinava l meu cap el fet de que en els temps gloriosos corrés per aquestes Catalunyes, i en fama i en persones n'eixís fòra, una mena de gent tant cap-calanta, cap-verda i cap-de-trons, que Déu n'hi doret... Penseu en aquell Rei qui visqué noveles de cavalleries, i en aquell altre quines imprudències d'excursionista ha remenbrat en Pagès, i en aquell, tant gran i tant nostre, que,

mentre ls barons treuen comptes,
ell s'en va a mirar el mar...

i en aquells místics que s deien Juglars de Déu, i en aquells heresiàrques qui semblaven Juglars del Diable.

Després vingueren els temps negres: Casp, Fra Vicens Ferrer, la decadència, el *tanto monta*, la tristor endolada, l'economia sordida, el sentit comú, el sentit practic, el Rector de Vallfogona, el triomf de la menestrateria, la vida provinciana, el *Criterio* den Balmes...

Mentre i tant, els pocs catalans d'imaginació i d'empenta que sortien no podien fer més que marxar a l'Habana, apilotar-hi unses i tornar, a la fi, gastades les energies, am la grogor d'una icterícia sota del *jipijapa*, a maridar am la neboda i terminar pacíficament sos dies en la pau somnolenta del nadal terror.

Més també aquell Eldorado s'es esvait... I avui, en que pera ideal d'expansió politica no ns pot restar altra cosa que l'esperança d'un pervindre mediterrani, el porug prudentisme senil, acumulat en la generalitat per tants sigles d'abjecció, rebutja l'ideal com a somni i escup l'esperança dient-ne follia... I l'*infinitus numerus* dels homes seriosos i reposats no sab si pendre-s'ho a broma o bé indignar-se, quan en aquell sentit, amb illusions d'entusiastic imperillisme, parla fervida la joventut. I quan, ara farà un any, en el nostre Congrés Universi-

tari, el meu respectable amic en Casas-Carbó decantà l'utilitat de les catedres d'arab vulgar en l'ensenyança catalana, moltes testes, farcides de les més barates serradures de sentit comú, brandaren en rialles pietoses. I quan, no gaire més tard, contava jo a mos amics la visió d'un futur en que les naus catalanes feien via vers l'Orient, un periodista, que encara corre, equilibrat de solemnitat, i que respon—*gaire bé sempre*— a un cultíssim nom de ploma, me concedí l'immerescut honor d'anomenar-me *desequilibrado y neurasténico*.

Dissort parella ha sigut la de la vida espiritual catalana. També en ella hem sigut, en la nostra decadència, porugs, encongits i sordits. Tota tentativa d'elevació, tot conat d'idealisme, tot volar massa atrevit, han sigut de bell entuvi aturats per aquesta espavilamenta de Nofre Llonça nèt de clatell, canonisada en *El Criterio*.

A l'arribar jo en aquest punt de mon soliloqui, mentre, d'esma ja, vagava pels molls, una extranya associació d'idees, provocada, sens dubte, pels objectes que entorn veia sense mirar, me dugué a la memòria i record de la darrera expedició antàrtica, quines aventures contaven recentment els diaris i revistes; i aquest record, a l'enllaçar-se amb el del llibre den Balme, me produí en els dintres dels dintres el singular prurit que precedeix, en els moments sagrats de l'Inspiració, al part de les veritats lluminoses. L'Inspiració no s'feu esperar: tot d'una la fórmula, clara, brillant, definitiva, lapidària, expressió sinteticament inductiva d'una veritat històrica, llampegà, com escrita amb caràcters de foc, en els ulls desvetllats de l'ànima mia.

La fórmula era aquesta:

Ningú que hagi llegit «El Criterio» den Balme ha arribat al Pol Austral.

EUGENI ORS

(Seguirà)

ESTETICA POPULAR

En Ruskin serà immortal per haver gosat dir que lo Bell pertany al domini *sensible*. L'esteta anglès exposà una veritat rica de conseqüències davant d'un públic seriós, si-

nó docil: va parlar d'una religió de la Bellesa, convidant al poble a nous goigs, a consols desconeguts encara, en el mateix moment en que l'clero catòlic deixava eixir a la massa de son manteu.

Historicament, el vell pinyó, la curiosa font, el pany de paret romana, no signifiquen verament res: valen sols per llur bellesa. El dia en que existís a França una *rúbrica dels monuments estètics*, la civilisació hauria donat un pas immens. L'idea d'història evoca estudis llargs i difícils, impossibles a la massa, perquè l'obra d'art ha sigut feta pera ls ignorants, els il·letrats, els simples i els pobres, pera ls qui no tenen el llibre.

Es bé del cas dir-ho, a riscos de desencoratjar a persones simpatiques: el llegir desordenadament Michelet o Nietzsche no produirà pas el sentit històric o filosòfic, i sense lleure ningú arriba a l'alta cultura. Altrament passa amb l'estètica: allí s' revela la *superioritat popular*; allí, l'*ingenuïtat*, *més propera al geni que l'pedantisme*, té ls seus Parsifals que comprenen per *compassió*, segons l'etimologia de la paraula: vibren davant l'obra mestra. Aquesta vibració es tota l'estètica.

L'obrer se troba en una condició preciosa pera la sensació d'art: ell no sab res, ni de l'artista, ni del model, ni de l'època, o al menys ses nocions vagues permeten a l'obra d'obrar com una aparició i posar-li damunt del cor son pes de misteri. Els clergues, que ja no entenen l'ànima popular, se figuren que l'*Antiop* d'en Corregi obra com a nuesa, i l'amiga del Ticià, sexualment! Error. Les pintures del Renaixement, *El Parnas* den Mantegna o *La Verge* d'en Francesc I produeixen uniformement un efecte religiós en l'home ingenu. L'home senzill no es plaga, i la *Kermesse* den Rubens l'atueix.

Que la Santa Capella hagi sigut concebuda per en Pere de Montreuil en temps de Sant Lluís o no, són efectes de joell arquitectònic depèn per ventura de sa data? Qui es l'*Home del guant*? Si s'ignorés el nom del pintor, seria l'obra menys admirable? Compendre, pretenció tota moderna i absurda! L'estètica *sent*. Oh! Ja m'figuro l'ènuig dels privilegiats, dels doctors, davant d'aquesta extensió de la simbòlica sala del Conservatori. La Bellesa escapant dels pro-

fessors i, nua de comentaris, donant-se, en sublim promiscuitat, a qui la desitja, com la Divinitat! Veus-aquí, n'obstant, el curs de l'evolució; i els homes de bona voluntat hi ajudaran tots pera l perfeccionament humà. L'Edat Mitjà anomenava a les escultures dels seus porxos, i a les pintures de ses vidrieres, la Bíblia del poble! Oh Déu! Com un hom rependria, sense l respecte humà, la dita den Labruyère, i, entre la prèdica del capellà i l'estatueta mig-egal, diria també: «Jo soc poble». Sense erudició, adhuc sense instrucció, pot sentir-se la bellesa. Les formes i ls sons composen la llengua universal, que tot home comprèn pel sol fet de ser home.

El mateix gust no es més que un habit de sensibilitat que frueix davant de lo sublim, i pateix, s'estora i fuig davant de lo lleig.

Aquell qui porta, en sa fulla militar, la nota *no sab de llegir ni d'escriure*, pot devenir un esteta, car les torres de *Notre Dame*, els chors de la Novena i les nimfes den Goujon no tenen res que veurè am l'impremta. Resulta, doncs, d'aquesta exposició, que l'estetica representa la meitat al menys del geni de l'especie; que s'entra en son domini sense estudi preliminar, i que ella completa, aclareix i vivifica les belles lletres, desde la teologia, i l'història fins al poema i la novela.

Despresa de les fórmules pedantesques, posa a l'home ingenu en contacte am les més esplendides creacions, i restableix l'aventatge en favor de l'inspiració, fins aquí sacrificada a l'exercici de la memoria.

La llengua de les formes constitueix la comunió de les ànimes: es d'ella veritablement que parla l Genesi quan diu: «Tota la terra tenia una sola llengua i les mateixes paraules». L'ensenyança superior cerca debades a passar-se d'estetica. En quant a la multitud dels treballadors manuals que moriran fatalment sense haver llegit Hesíode ni Píndar, ni comprès al Dant ni a Gœthe, pot al menys sentir a Fidies i a Praxitel, i esguardar l'infern i l paradís del mosaic i del fresc. La veritat serveix de retol als xarlatans, la justícia sovint no val més que com a convenció necessaria; solament la bellesa no enganya: ella té l sol per sublim testimoni.

Veus-aquí per què l'estetica serà un dia

part integrant de l'ensenyança en tots sos graus, i fins estarà en lloc de tota ensenyança, com ja s'es vist eh l'Antiguetat i en l'Edat Mitja.

PÉLADAN

Traducció de CLAUDI GRAU

(De *La Coopération des Idées*, revista mensual d'Educació Social.)

NOVES I NOTES

No podem començar aquesta secció sense fer especial esment d'un fet casual que pera nosaltres no deixa de tenir importància. Justament aquests dies en que surt a nova llum l'UNIVERSITAT CATALANA, el nostre jovent escolar està celebrant l'aniversari del primer Congrés Universitari Català. Encara ressonen en nostres ànimes els aplaudiments ab que fou rebut l'admirable exit d'aquella esplendida manifestació de força de la joventut universitària catalana. La nova publicació d'aquesta revista es una prova més de que aquell gran esforç no ha estat estèril, car d'aquelles sessions memorables deriva l'idea de portar-la a cap. L'UNIVERSITAT CATALANA, cumplint amb això amb un dever de reconeixement, s'associa de tot cor a la commemoració d'aquell fet de tanta transcendència pera l'avenir de Catalunya, que avui els estudiants, i amb ells tot bon català, celebren.

A l'objecte de celebrar dignament l'esmentada commemoració se reuniren a darrers del mes passat els Presidents de les Societats escolars catalanes, junt amb individus de la Mesa i Comissions del Congrés i algunes de les distingides persones que prengueren part en les deliberacions de dita Assamblea. En aquesta reunió s'acordà celebrar un acte public en el qual hi pendran part les diverses societats científiques barcelonines, com també la publicació del Llibre de deliberacions del Congrés, pera perpetua memoria del mateix i divulgació dels principis que en ell s'exposaren, a fi de que pugui servir de base pera l Congrés de venir. Com que això representa una tasca de consideració, s'acordà, ademés, que de moment se publiquessin en un follet separat les Conclusions definitivament acordades per l'Assamblea. La Comissió nomenada a l'efecte ha acordat, pera subvenir de moment els importants gastos d'aquestes publicacions, obrir una subscripció am caracter de quantitat bestreta pera esser retornada amb exemplars de l'obra. La quota mínima es de 5 pessetes. Els qui desitgin contribuir an aquesta subscripció poden dirigir-se al se-

nyor Tresorer del «Centre Escolar Catalana» (carrer de Boters, 6, pral.) o a qualsevol dels locals de les altres entitats escolars catalanes.

Mossèn Alcover es l'home de les penses. No content amb la colossal empescada del Diccionari, ni amb haver posat les peres a quarto an aquest tarat-lirot den Menéndez Pidal en una rèplica ben revinguda, ell que sí, quina en fa? Troba, rondant per les Mallorques, un poeta rusteg, me l'agafa de viu en viu amb l'enginy d'un llaç, i, dali, dali, cap a Barcelona a ensenyar el *fenómeno*.

El Circol de Sant Lluc fou el destinat a l'exhibició primera. Aquella antiga sala gran dels «Quatre Gats», ont encara verdejen els llorers del dejunador Papus, estava plena de gom a gom. El públic dels ultims rengles s'oprimia i empinava, intentant oviar el prodigiós mamifer, qui, dalt d'una tarima, s'estava quietet, ben assegut, docil a la mirada i al gest del Domador Reverend.

Aquest començà explicant-ne les gracies, en un florit llenguatge de prospecte. Ne digué el nom tecnic, segons Linneu, i la denominació am que es conegut en el graciós dialecte de l'Illa; narrà la seva historia i virtuts; i recalçà sobre tot que allí no hi havia trampa: que era l poeta que tenia l'honor de presentar a l'illustrada espectació del públic un exemplar autentic i ben camperol i ben rusteg i ben silvestre. Res d'aquest disbarat de cultura que tant perjudica als nostres poetes, fent-los refredar al plat l'ambrosia de l'inspiració. Ell, de llegir, i Déu n'hi dó; com a escriure, no més el nom, pera que la posteritat no s vegi privada de son preciós autograf. I si algú s'atrevia a dubtar-ne, que pugés a la tarima. Aquella peça era realment la meravella extraordinaria, el portent de la natura, el fenomen fenomenal, premiat am medalla d'or per totes les Academies.

I, a un gest del *Barnum*, el bard començà a funcionar... I, valguin-nos Pallas Athenea i les nou de l'Helicon! Quin doll de Poesia! Allò es saber-ne, i lo demás són trons. Allí la Natura, allí la Fe, allí la Patria, allí l Regionalisme o *maneig regional*, allí les aigües medicamentoses...

Les fonts i manantials
donen aigües variades,
de dolces i de salades,
també de medicinals.
Segons los seus naturals,
fan bon servei destriades;
totes a un lloc mesclades
farien efectes mals.

L'escullida concurrència n fou entusiasmada. Ningú demanà que li fossin tornats els quartos.

I, ara, parlant seriosament, com una societat d'artistes ha pogut consentir semblant

profanació a la Bellesa? Què dirien els seus socis si ls hagués sigut proposada l'exhibició d'un pintor que fes paisatges en cinc minuts? Doncs, un *fenómeno* en val un altre... O es que creuen que la Poesia no ha de merèixer, com la Pintura, reverència i respecte?

Publicarem en el número vinent un treball den G. B. Nolla, obrer electricista. No ho diem pera fer-nos-hi veure. No n som nosaltres amics, com certs universitaris a la moda, de fer servir als «obreros» de comparsa. Ara sembla que això s porta molt. Els «obreros» no falten en cap de les solemnitats, més o menys apoteosiques, en que sovint aquells elements s'exhibeixen. Al preparar la funció, el mestre de cerimonies crida: «Ja està tot a punt?... I les plantes verdes?... I les solfes?... I ls *obreros*?» I aquests fan un paper semblant al dels dotze pobres als que la familia real espanyola renta ls peus per Setmana Santa.

I, ara que parlem d'«obreros», vagi un record graciós. Quant el senyor Rancés, qui era llavors subsecretari d'Instrucció Pública, vingué a Barcelona, el Claustre de la Facultat de Medecina l'obsequià amb un banquet. An ell foren invitats alguns alumnes de matricula d'honor, un per curs. Els xicots ja preparaven o, amoinats, buscaven robeta de gala pera assistir-hi, quan se ls avisà de que no ho fessin pas, fent-los comprendre que si anaven al tec era a tall d'«obreros». Efectivament, entre ls demás comensals, tots mudats, ells dinaren d'americana. I ls digueren una pila de cops «obreros de la inteligencia». I, de sobretaula, el subsecretari ls va abraçar, i ls explicà, tot campetxano, alguns contets *drôles*, i acabà, a tall de comiat: «*Ahora á casita, eh?... Y nada de andarse de picos pardos*», consell que seguiren els més prudents, mentres els qui no ho eren tant, posats a to per les suggestions de l'alt burocrata, se n'anaven de... extensió universitaria.

Tenim en cartera una munió de treballs interessants, i com que no ns manca dalit i ganes de treballar, creiem que tenim vida per temps, per poc que l públic respongui al nostre esforç. Un dels punts que pensem tractar amb interès especial es el relatiu a l'organització, plan i metodes dels estudis universitaris segons els ultims models de les Universitats extrangeres, que ja varem anunciar en una circular anunciadora de la Revista. Comencem aquesta tasca en el present número am la publicació del notable discurs del senyor president dels Estudis Universitaris Catalans. Seguirà una interessant memoria llegida en el Congrés Universitari de Valencia pel savi catedratic de l'Universitat de Granada, mig compatrici

nostre, D. Manuel Torres Campos, qui molt galanament ens ha autoritzat per a publicar-la; unes memòries o impressions d'un antic estudiant de l'Universitat d'Oxford i distingit amic nostre, i altres treballs sobre el mateix tema promesos per distints col·laboradors. Més, a fi de que l'informació sigui lo més ample possible, no refiant-nos sols dels nostres medis, preguem a aquells dels llegidors que s'interessen per la qüestió, que ns facilitin tota mena de treballs, memòries, dates, notícies, impressions, opinions, etc., siguin pròpies o d'altres, que estimin convenient per a informar al públic en materia de tanta transcendència.

L'«Institut Obrer Català» pren al seu carrec una secció que promet ésser important en aquesta Revista i que respon perfectament a la missió que aquest Centre s'ha imposat. S'anomenarà «Educació Social» i comprendrà tota classe de treballs doctrinals o d'informació que tractin de l'educació en general en ses aplicacions al problema social. En ella estaran compresos els treballs de l'Extensió Universitària, Universitats Populares, Colonies Socials i altres de sa especie que avui preocupen al món civilitzat, junt amb els moviments d'idees de que aquests assaigs són expressió i aplicació. Com que aquestes matèries són verges o poc menys en nostre país, acudirem principalment a les fonts estrangeres, ben abundoses per cert, a qual objecte contem amb amables autoritzacions per a traduir articles i treballs d'importants i interessants revistes d'ultra Pireneu. Avui en va una mostra amb l'article den Péladan.

A propòsit de traduccions, hem d'advertir que estem disposats a fer-ne un gran gasto, car, mal que pesi als nostres *chauvinistes*, hem de dir la nostra opinió de que en les qüestions que més ens interessin estem molt mancats de bons pensadors originals; que en publicacions de col·laboració gratuïta, com són la quasi totalitat de les catalanes, es punt menys que impossible produir treballs originals de valor positiu; i que es mil voltes preferible una bona traducció d'un bon treball, que un mal article original, o, lo que es pitjor, que un vergonyós plagi, quasi sempre adulterat, d'una obra estrangera. En el número vinent començarem per les Converses de Goethe. Seguiran traduccions d'altres autors de nota. Tenim en cartera una interessantíssima obra del sorprenent escriptor anglès H. G. Wells, titulada *Anticipations*, aon se tracten en forma de conjectura, fonamentades en severes observacions dels fets actuals, les solucions que l'avenir prepara als principals problemes que avui preocupen a l'humanitat. Ens

consola l'idea de que en aquest àpat no ns mancarà pas teca.

També tenim en cartera varies conferències donades ultimament per l'«Institut Obrer Català» en distints centres de Barcelona, que s'publicaran íntegres o en extracte en els números successius, lo mateix que les demés de la serie que organisa aquest centre de cultura per a ésser donades en varies Associacions d'obres i menestrals.

Això mateix voldríem fer amb els treballs de les demés Societats de cultura catalanes, per a lo qual preguem als senyors Directors respectius i als pròprios autors que ns remetin íntegres, en extracte, o quan menys en una relació, els cursos i conferències que allí tinguin lloc. Es tal la labor d'aquesta mena en tantes societats com s'hi dediquen, que sols amb un xic que s'respogués en aquesta invitació, n'hi hauria prou, al nostre entendre, per a fer-ne, sens altra ajuda, una revista interessant sumament profitosa per al públic, que ara sols en molt petita escala s'entera d'aquelles audiències.

L'«Institut Obrer Català» ens comunica el seu cambi de domicili, fa temps projectat, del Carrer de Caçadors, n.º 4, al Carrer de la Riera Alta, num. 21-35.

L'objecte de la mudança sembla obeir al propòsit de la junta de posar-se més en contacte amb la classe obrera, fi que s'obté complidament amb l'elecció del nou domicili social.

En el mateix local funcionarà també la primera escola gratuïta de nois montada pel «Patronat d'Ensenyança de la Cooperativa Obrera Catalana» i sostinguda amb els beneficis socials d'aquesta jove i ja poderosa societat. Es d'aplaudir que aquestes dues entitats obrin en combinació, si bé amb mutual independència. Així associats llurs esforços, que s'completen i armonisen admirablement, creiem que poden anar molt lluny. An això contribuirà indubtablement el nou i apropiat ambient en que podran desde ara desenrotllar llurs activitats.

Concurs científic. — L'«Academia de Dret de la Federació Escolar Catalana» crida a tots els estudiants per a que concorrin al Certamen que ha organitzat per a major avenç i profit intel·lectual de la classe escolar, havent obtingut la protecció de l'«Academia de Jurisprudència i Llegislació» i de varis distingits juriconsults d'aquesta capital.

Els treballs deuran versar sobre ls temes següents: I. Estudi sobre una institució de dret civil català. — II. Estudi historic critic de les disposicions de Dret civil contingudes en les antigues Constitucions sinodals

dels Bisbats de Catalunya. — III. Estudi sobre un punt de Sociologia.

Els premis corresponents els ofereixen D. Manuel Duran i Bas, D. Francesch Albó i Martí i la mateixa Acadèmia de Dret de la Federació.

El jurat calificador el formaran: Don Francesch Albó, D. Narcís Pla i Deniel i un delegat de l'«Acadèmia de Jurisprudència i Llegislació».

Els treballs deuran ésser originals, inèdits i escrits en català, i deuran remetre's al Secretari de l'Acadèmia (Riera de Sant Joan, 22), abans de les 7 de la tarda del dia 15 de Març.

La Junta Directiva de l'«Agrupació Escolar Catalanista Ramon Llull» ha quedat constituïda en la següent forma:

President, N. Trias i Tarrés; *Vice-president*, Joseph Samsó; *Secretari*, Albert de Genover; *Sub-secretari*, Salvador Bori; *Tresorer*, Joseph Ventura; *Bibliotecari*, Salvador Vives; *Vocal de Dret*, Joseph E. Roca; *de Medicina*, Magí Tobella; *de Farmàcia*, Francesch X. Armengol; *de Ciència*, Joseph Verdú.

Dita Agrupació celebrà la sessió inaugural d'enguany el dia 28 de Novembre, presidida pel Dr. D. Domingo Martí y Julià i assistint-hi ls il·lustres professors dels Estudis Universitaris Dr. D. Joan de D. Trias i Giró i D. Francesch Carreras i Candi. En Trias y Tarrés parlà sobre l tema: *Acció del Catalanisme*. Fou molt aplaudit.

El «Centre Escolar Catalanista», durant lo que va de curs, ha celebrat els següents actes:

El dia 5 de Novembre, la Secció de Dret i Filosofia i Lletres inaugurà les seves tasques baix la presidència d'en Joaquim Riera i Bertran. En Joan Oller i Rabassa llegí un magistral treball: *L'Educació i l'Instrucció a Anglaterra i Nord-Amèrica*.

Dintre l mateix Novembre la Secció de Farmàcia també inaugurà ses tasques baix la presidència del Dr. D. Rafel Calvet. En Manel Lopez i Coll dissertà sobre l tema: *La Farmàcia i les ciències farmacèutiques*, mereixent grans elogis de la presidència.

El dia 11 de Desembre, en Rafel Gay de Montellà donà una conferència molt interessant sobre *Procediment logic d'obrar de la Societat*.

Federació Escolar Catalana. — Durant el trimestre passat, en l'Acadèmia de Medicina de la «Federació Escolar Catalana» hi donaren conferències els doctors Forgas, Vallejo i Riera i Peiry, que foren molt aplaudits per la nombrosa concurrència acoblada

en el saló d'actes de la «Lliga Regionalista», aon se celebraren.

Com a epíleg de la tasca feta per la florent Acadèmia de la Federació, s'ha inaugurat un Laboratori, degut a l'iniciativa del president senyor Fuster i desenrotllat per l'intelligent company en E. Nunell.

Prometem donar compte de les conferències i demés actes d'importància que celebri dita Acadèmia.

A l'Acadèmia d'Enginyers de la «Federació Escolar Catalana», i davant de gran nombre de socis de la mateixa, donà la seva anunciada conferència sobre l'*Higiene dels Tallers* el distingit jove i novell doctor en Medicina D. Jesús M.ª Bellido i Golferichs, qui, després de dir molt bé quatre frases que li serviren d'exordi, entrà de ple en son tema, lamentant les detestables condicions higieniques en que s troben la majoria de nostres tallers i fabriques, fent notar l'inconvenient gravíssim que es això, tractant-se especialment de certes indústries que ja de sí mateixes, o bé en sa manipulació, desprenen matèries nocives que, retingudes per la mala condició del local, ocasionen malalties y de vegades fins la mort als operaris que les treballen. Aquí cita l senyor Bellido alguns encertats exemples i s'extén en consideracions que l public acull am mostres d'aprovació i convenciment. Segueix donant alguns datos estadístics sobre el tant per cent anyal de desgràcies personals ocorregudes per les causes exposades, per la mala direcció, pel funcionament deficient dels aparells que funcionen en el taller, etc., i acaba recomanant als estudiants, que demà seran enginyers, i s trobaran al davant d'importants fabricacions, a que estudiïn, a que adquireixin els coneixements necessaris pera disminuir i anular, si pot ésser, aquest tant per cent de catàstrofes, posant els tallers en les condicions higieniques més envejables, de qual manera s donarà un pas més endavant en el camí de la cultura industrial de Catalunya.

A l'acabar el jove doctor son treball, fou calurosament aplaudit i felicitat per l'estudiosa concurrència que omplia l saló, aont demostrà sos amplis coneixements el senyor Bellido.

Conforme s'anuncià, tingué lloc la conferència que en l'Acadèmia de Dret de la mateixa Societat donà D. F. Valentí de Martí.

Començà l conferenciant fent l'estudi de l'origen del poble franc i fent notar que la primera invasió d'aquest poble no fou en l'època que anava a estudiar, perquè molt temps abans, a mitjans del segle III, ja penetrà en nostra terra junt am les demés

tribus germaniques, devastant les poblacions de Tarragona i Lleida.

S'ocupà, després, de la situació d'Espanya al començ de l'Edat Mitja, i de l'importància que anava prenent el regne franc en temps de Carles Martel i son fill Pepí. Dividí ls dos sigles que aquest poble estigué en nostre territori en tres parts, caracterisada cada una d'elles per la distinta intensitat de la dominació que exerciren sobre ls habitants d'aquell: la primera comprèn desde sa entrada en temps de Carlemany fins a la presa de Barcelona en l'any 800: en ella es absoluta la dominació del territori conquistat; en la segona, que s'extén fins a l'Assamblea de Quiersi, en 877, els habitants del país gosaren ja de privilegis concedits per Carlemany i Ludovic, consistents en ses antigues lleis; la tercera comprèn els comtats hereditaris fins a Borrell II, en quin temps aquests són ja independents, essent de fet nula completament sa dependència dels francs.

Descriu seguidament els fets d'armes més importants d'aquestes epoques, detenint-se en els sitis de Barcelona i Tortosa i en la destitució de Bera i sublevació d'Arizó, quins fets proven el caracter independent de la nostra terra.

Acabà estudiant el caracter d'aquesta dominació, que fou més guerrera que civilisadora, no obstant lo qual construiren varies fortificacions com les *guaites*, *espills* o *miralls*, construiren l'*estrata francisca*, que era una carretera que anava dels Pireneus fins més enllà de Barcelona; també introduiren el feudalisme, quina organització judicial descrigué minuciosament, ocupant-se dels judicis de Déu, que tanta importància alcançaren.

El disertant fou molt aplaudit, i, després de pendre la paraula varis senyors academics pera aclarar algun concepte o pera exposar la seva opinió, el president felicità a l'orador, i anuncià pera l dissabte vinent una conferència del distingit advocat senyor Giralt i Verdaguer, aixecant-se acte seguit la sessió.

Ateneu Obrer del districte segon.— Valiosos elements regionalistes del segon districte de Barcelona estan realisant una obra patriòtica que mereix general aplaudiment: la creació d'un Ateneu Obrer, am residència en l'antic Teatre Olimpo del carrer de Mercaders, ont, además de treballar per la santa idea de l'autonomia de Catalunya, se fomentarà la cultura de les classes treballadores d'aquell antic barri barceloní.

Els benemerits iniciadors de tant noble idea han circulat una comunicació, plena d'esperit ben català i ben fraternal.

Tenim la satisfacció de fer public que l patriòtic projecte, a pesar dels pocs dies de

ser iniciat, ja compta am més de 400 persones adherides.

Per falta d'espai no han pogut insertar-se en el present número algunes relacions de conferències i d'altres actes importants de diverses entitats escolars i docents. Ho farem en el següent.

L'UNIVERSITAT CATALANA acceptarà am la més gran satisfacció l cambi de números am tots els diaris, revistes i publicacions que s'hi avinguin.

Com abans, donarem compte dels llibres que sens remetràn, i d'aquells que ns sembli convenient publicarem crítiques raonades. Preguem, doncs, als autors, ens retin els llibres que publiquin, si pot ser en nombre de dos exemplars.

Tant als autors de llibres com als directors de publicacions els hem de remarcar que l'«Institut Obrer Català» es l'empresari i propietari d'aquesta revista. Un dels objectes que s'ha proposat a l'empendre sa publicació es organisar am poc cost un petit saló de lectures i biblioteca en son local social, carrer de la Riera Alta, n.º 21, pera ús dels seus socis i, per tant, en benefici de la classe obrera, a qual educació se dedica. Confiam que aquesta indicació bastarà pera que tant autors com directors de periodics se donguin pressa pera respondre a l'anterior invitació, contribuint així a una obra d'humanitat i de cultura.

Hem de fer present al public les condicions econòmiques en que comença aquesta publicació. L'UNIVERSITAT CATALANA surt al carrer sense capital. Son unic recurs de vida ha d'esser, doncs, les suscripcions i venda de números. Pera subvenir als gastos de l'edició necessitem, segons nostres calculs, un minimum de 300 suscripcions. Sense això la Revista no té probabilitats de sostenir-se gaire temps. De moment persones generoses han ofert respondre del deute en cas de fallida, i això es lo que ns ha animat a aventurar la publicació, am la esperança de que l'acullida que'l public ens dispensarà farà aviat innecessaria aquella garantia personal. De totes maneres, hem cregut dever de fer avinent al public aquesta nostra situació economica, a fi de que les persones a qui interessi la nostra obra no triguin en ajudar-nos am suscripcions, compra de números i anuncis.

Fes lo que sabs, i la percepció s converteix en caracter.

EMERSON